

ภาคผนวก

บทสัมภาษณ์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้มีการทำการสัมภาษณ์คนพิการที่ทำงานเป็นแรงงานนอกระบบ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ เรื่องความต้องการการคุ้มครองจากกฎหมายในการทำงานของคนพิการ โดยในการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์คนพิการจำนวน 10 คน แบ่งเป็นคนพิการตาบอด จำนวน 4 คน คนพิการทางการได้ยินจำนวน 2 คน และคนพิการแขนขาจำนวน 4 คน โดยใช้คำถามปลายเปิดจำนวน 11 ข้อ ผู้ศึกษาเป็นผู้ถามและบันทึก ให้คนพิการตอบคำถาม โดยไม่เปิดเผยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งปรากฏคำถามและคำตอบดังนี้

สัมภาษณ์ครั้งที่ 1 วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านอาหารในอำเภอบางกรวย

1. เพศ หญิง

ลักษณะความพิการ พิการทางการได้ยิน (หูหนวกและเป็นใบ้)

2. อายุ (ปี) 30 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)

ตอบ ทำงานบ้าน แบบไปเช้า เย็นกลับ

2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่

ตอบ ทำความสะอาดบ้าน กวาดพื้น ถูพื้น ซักผ้าล้างจาน

มาทำงานตั้งแต่แปดโมงเช้า เลิกงานสี่โมงเย็น พักเที่ยงหนึ่งชั่วโมง เนื่องจากทำงานเป็นรายวัน หากหยุดก็ไม่ได้รับค่าจ้าง ถ้ามาทำงานจึงได้ค่าจ้าง

3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่

ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน ไม่เพียงพอ

4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่มี

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย

6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ไม่ได้รับ เนื่องจากไม่ได้ไปขึ้นทะเบียนคนพิการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก หางานยาก รายได้น้อย ค่าใช้จ่ายมาก
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการอุปกรณ์ช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ง่าย

สัมภาษณ์ครั้งที่ 2 วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ตลาดสี่มุมเมือง

1. เพศ ชาย

ลักษณะความพิการ ขาพิการเป็นโพลิโอแต่สามารถเดินได้

2. อายุ (ปี) 23 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)

ตอบ กรรมกร รับจ้างขายของ

2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่

ตอบ ยกถังผลไม้ เ็นรถส่งผลไม้ นั่งขายผลไม้หน้าร้าน

ทำงานวันละประมาณ 10 ชั่วโมง ตั้งแต่แปดโมงเช้าถึงหกโมงเย็น มีเวลาให้กินข้าว เวลาทำงานไม่แน่นอน ไม่มีวันหยุด วันลา ถ้ามาทำงานจึงได้เงินถ้าหยุดไม่ได้เงิน ถ้าทำงานไม่เต็มเวลาโดนหักเงิน ถ้าทำงานเกินเวลา นายจ้างให้พิเศษบ้างบางครั้ง

3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่

ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน เพียงพอ

4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่มี

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย
6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องสวัสดิการต่างๆ
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ไม่ได้รับ เนื่องจากไม่ได้ไปขึ้นทะเบียนคนพิการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ไม่ต้องการ ต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน เพราะเปลี่ยนงานบ่อย
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก ปัจจุบันหางานยาก และต้องทำงานหนัก เพราะนายจ้างจ้างลูกจ้างน้อยลง
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการความสะดวกในการเดินทาง

สัมภาษณ์ครั้งที่ 3 วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ตลาดสี่มุมเมือง

1. เพศ หญิง

ลักษณะความพิการ แขนพิการ 1 ข้าง

2. อายุ (ปี) 25 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)

ตอบ ลูกจ้างขายผลไม้

2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่

ตอบ นั่งขายผลไม้ เฝ้าหน้าร้าน เปิดร้าน เก็บร้าน เก็บเงิน

ทำงานวันละประมาณ 10 ชั่วโมง ตั้งแต่แปดโมงเช้าถึงหกโมงเย็น เวลาทำงานไม่แน่นอน ไม่มีวันหยุด วันลา ถ้ามาทำงานจึงได้เงินถ้าหยุดไม่ได้เงิน ถ้าทำงานไม่เต็มเวลาโดนหักเงิน ถ้าทำงานเกินเวลา นายจ้างให้พิเศษบ้างบางครั้ง

3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่

ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน เพียงพอ

4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีที่พักให้

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย
6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องสวัสดิการ ค่าจ้าง เวลาในการทำงาน
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ไม่ได้รับ เพราะไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก ค่าครองชีพสูง รายได้เท่าเดิม
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ความสะดวกในการเดินทาง

สัมภาษณ์ครั้งที่ 4 วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านนวดแผนโบราณ ถนนนครินทร์

1. เพศ ชาย
ลักษณะความพิการ พิการทางการมองเห็น
2. อายุ 35 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)
ตอบ นวดแผนโบราณ
2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่
ตอบ นวดจับเส้น รักษาอาการปวดเมื่อย
ทำงานวันละประมาณ 8 ชั่วโมง ตั้งแต่เก้าโมงเช้าถึงห้าโมงเย็น พักเที่ยง 1 ชั่วโมง
หยุดวันจันทร์ สามารถลาไปทำธุระส่วนตัวได้
3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่
ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน เพียงพอ
4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร
ตอบ มีที่พักและอาหารให้
5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย

6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
 ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
 ตอบ ต้องการ ในเรื่องค่าตอบแทน สวัสดิการ
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
 ตอบ เบี้ยคนพิการ เดือนละ 500 บาท ไม่เพียงพอ
 มีบัตรทองใช้ในการไปพบแพทย์ยามเจ็บป่วยไม่เพียงพอ
 ต้องการให้มีการส่งเสริมการฝึกอาชีพให้คนพิการ เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงาน และมีรายได้ที่แน่นอนและเพียงพอต่อความต้องการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
 ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
 ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก จากสภาพเศรษฐกิจทำให้คนพิการมีโอกาสในการทำงานน้อยลง
 ว่างงานมากขึ้น มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
 ตอบ ต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ

สัมภาษณ์ครั้งที่ 5 วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านนวดแผนโบราณ ถนนนครินทร์

1. เพศ ชาย
ลักษณะความพิการ พิการทางการมองเห็น
2. อายุ 37 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)
ตอบ นวดแผนโบราณ
2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่
ตอบ งานนวดแผนโบราณ
ทำงานวันละประมาณ 8 ชั่วโมง ตั้งแต่เก้าโมงเช้าถึงห้าโมงเย็น พักเที่ยง 1 ชั่วโมง
หยุดวันจันทร์ ลาไปทำธุระส่วนตัวได้
3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่
ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน ไม่มาก พออยู่ได้
4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่อย่างไร
ตอบ มีที่พักและอาหารให้
5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย

6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการในเรื่องค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ เบี้ยคนพิการเดือนละ 500 บาท อยากได้เพิ่มเป็นเดือนละ 1,000 บาท
บัตรทองใช้ในการไปพบแพทย์ยามเจ็บป่วย
ไม่เพียงพอ
ต้องการให้เพิ่มอุปกรณ์ในการดำรงชีพ เพิ่มความสะดวกสบาย เช่น รถโดยสารสาธารณะ ควรให้บริการฟรีแก่คนพิการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้นักน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก ในปัจจุบันคนพิการหางานทำยากกว่าเมื่อก่อน
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ

สัมภาษณ์ครั้งที่ 6 วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านล้างรถ ถนนวิภาวดี

1. เพศ ชาย
ลักษณะความพิการ ขาพิการเป็นโพลิโอ
2. อายุ 27 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)
ตอบ พนักงานล้างรถในร้านรับล้างรถ
2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่
ตอบ รับรถจากลูกค้า ล้างรถ เช็ดรถ ตรวจสอบความสะอาดหลังจากล้าง ส่งมอบรถแก่ลูกค้า ทำงานวันละประมาณ 10 ชั่วโมง ตั้งแต่เก้าโมงเช้าถึงหนึ่งทุ่ม มีเวลาให้กินข้าว เวลาทำงานไม่แน่นอน มีวันหยุดในสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ วันปีใหม่ ที่นายจ้างให้หยุดได้ และลางานได้เมื่อนายจ้างอนุญาต
3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่
ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน เพียงพอ
4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร
ตอบ มีที่พัก

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย
6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องสวัสดิการ ค่าจ้าง เวลาในการทำงาน
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ไม่ได้รับ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้นักน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก ต้องทำงานหนักขึ้น
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการความสะดวกในการเดินทาง

สัมภาษณ์ครั้งที่ 7 วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ สวนผลไม้ อำเภอดำเนินสะดวก

1. เพศ ชาย
ลักษณะความพิการ แขนพิการ 1 ข้าง
2. อายุ 29 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)
ตอบ รับจ้างทำสวน
2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่
ตอบ ทำสวน ปลูกต้นไม้ ขุดดิน ถางหญ้า
ทำงานวันละประมาณ 9 ชั่วโมง ตั้งแต่เจ็ดโมงเช้าถึงห้าโมงเย็น มีพักเที่ยง 1 ชั่วโมง เวลาทำงานไม่แน่นอน ไม่มีวันหยุด วันลา ถ้ามาทำงานจึงได้เงินถ้าหยุดไม่ได้เงิน
3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่
ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน ไม่เพียงพอ
4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร
ตอบ มีรถรับส่ง ระหว่างบ้านกับที่ทำงาน
5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย

6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องค่าจ้าง เวลาในการทำงาน
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ไม่ได้รับ เพราะไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไป ได้รับค่าจ้างไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น ทำให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างลำบาก
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ การเดิน ควรมีการให้บริการฟรีแก่คนพิการ ไม่ว่าจะมิบัตรคนพิการหรือไม่

สัมภาษณ์ครั้งที่ 8 วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านนวดอำเภอปากเกร็ด

1. เพศ ชาย
ลักษณะความพิการ พิการทางสายตา
2. อายุ 30 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)
ตอบ นวดแผนโบราณ
2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่
ตอบ นวดจับเส้นแก้อาการปวดเมื่อย
ทำงานวันละประมาณ 9 ชั่วโมง ตั้งแต่เก้าโมงเช้าถึงหกโมงเย็น มีเวลาให้กินข้าว เวลาทำงานไม่แน่นอน ไม่มีวันหยุด วันลา ถ้ามาทำงานจึงได้เงินถ้าหยุดไม่ได้เงิน ถ้าทำงานเกินเวลา นายจ้างให้พิเศษบ้างบางครั้ง ขึ้นอยู่กับการทำงาน
3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่
ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน พออยู่ได้
4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่มี

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย
6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องค่าจ้าง สวัสดิการต่างๆ
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ได้รับเบี้ยคนพิการ ซึ่งคิดว่าน้อยเกินไป ควรเพิ่มให้มากกว่านี้
บัตรทองใช้ในการไปพบแพทย์ยามเจ็บป่วย
ต้องการความสะดวกในการเดินทาง
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้น้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก มีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ทำให้ใช้ชีวิตลำบากกว่าแต่ก่อน
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการการขนส่งสาธารณะ สำหรับคนพิการ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

สัมภาษณ์ครั้งที่ 9 วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านนวดอำเภอปากเกร็ด

1. เพศ ชาย
ลักษณะความพิการ พิการทางสายตา
2. อายุ 35 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)
ตอบ นวดแผนโบราณ
2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่
ตอบ นวดจับเส้นแก้อาการปวดเมื่อย
ทำงานวันละประมาณ 9 ชั่วโมง ตั้งแต่เก้าโมงเช้าถึงหกโมงเย็น มีเวลาให้กินข้าว เวลาทำงานไม่แน่นอน ไม่มีวันหยุด วันลา ถ้ามาทำงานจึงได้เงินถ้าหยุดไม่ได้เงิน ถ้าทำงานเกินเวลา นายจ้างให้พิเศษบ้างบางครั้ง ขึ้นอยู่กับการทำงาน
3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่
ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน เพียงพอ
4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่มี

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย
6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องค่าจ้าง สวัสดิการ เวลาในการทำงาน
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ได้รับเบี้ยคนพิการ
มีบัตรทองใช้ในการไปพบหมอยามเจ็บป่วย
ต้องการเบี้ยคนพิการมากกว่านี้
ต้องการสวัสดิการจากภาครัฐ ด้านการเดินทาง ต้องการฝึกอาชีพ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก หางานทำยากขึ้น มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการได้รับการฝึกฝนอาชีพ ต้องการความสะดวกในการเดินทาง

สัมภาษณ์ครั้งที่ 10 วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2556

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้พิการที่เป็นแรงงานนอกระบบ

สถานที่ ร้านขายต้นไม้อำเภอบางบัวทอง

1. เพศ หญิง

ลักษณะความพิการ พิจารณาทางการได้ยินและเป็นใบ้

2. อายุ 23 ปี

ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บันทึก

1. ทำงานอะไร (ประเภทใด)

ตอบ ลูกจ้างร้านขายต้นไม้

2. ลักษณะของงานที่ทำเป็นอย่างไร เวลาในการทำงานแต่ละวัน ตั้งแต่กี่โมง ถึงกี่โมง มีเวลาพักกี่ชั่วโมง ทำงานกี่วันในหนึ่งสัปดาห์ มีวันหยุดวันลาอย่างไรหรือไม่

ตอบ ทำความสะอาดบริเวณร้าน ผสมดินที่ใช้ในการปลูกต้นไม้ ทำงานทุกอย่างในร้าน ทำงานวันละประมาณ 11 ชั่วโมง ตั้งแต่เจ็ดโมงเช้าถึงหกโมงเย็น มีเวลาให้กินข้าว เวลาทำงานไม่แน่นอน วันหยุดขึ้นอยู่กับนายจ้าง สามารถลางานได้บ้างถ้านายจ้างอนุญาต

3. ในการทำงานได้รับค่าตอบแทนอย่างไร เพียงพอต่อการดำรงชีพหรือไม่

ตอบ ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน เพียงพอ

4. ในการทำงานให้กับนายจ้าง นายจ้างได้จัดให้มีสวัสดิการอย่างอื่นให้ นอกเหนือจากค่าจ้างหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีที่พักให้

5. มีกฎหมายในการคุ้มครองการทำงานหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบเรื่องกฎหมาย
6. กฎหมายที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองการทำงานที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ต้องการให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่ทราบ
7. ต้องการให้งานที่ทำอยู่ มีมาตรฐานความคุ้มครองเช่นเดียวกับการทำงานในระบบหรือไม่ ในเรื่องใด
ตอบ ต้องการ ในเรื่องค่าจ้าง
8. คุณได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้พิการ อย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือในด้านใดเพิ่มเติม
ตอบ ไม่ได้รับ เนื่องจากไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการ
9. ในฐานะที่เป็นแรงงานนอกระบบ คุณยังคงมีความต้องการที่จะทำงานในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าหากมีการจัดให้งานที่คุณทำเป็นงานในระบบที่มีกฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครอง หากไม่ต้องการ กรุณาระบุเหตุผล
ตอบ ต้องการ
10. คุณคิดว่าคุณภาพชีวิตของผู้พิการในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้านี้น้อยเพียงใด อย่างไร
ตอบ เปลี่ยนแปลงไปมาก ข้าวของราคาแพงขึ้น ทำให้รายได้ไม่ค่อยเพียงพอ ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากภาครัฐเท่าที่ควร
11. การใช้ชีวิตประจำวันในฐานะผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถทำงานและอยู่ในสังคมได้อย่างสะดวก
ตอบ ต้องการอุปกรณ์ที่จำเป็น ที่สามารถช่วยทำให้สื่อสารกับคนทั่วไปได้
ต้องการความสะดวกในการเดินทาง